

ESPAI DEL LLIBRE

Publicacions de les Comarques Centrals Valencianes

CALVO, Leandro

Edició a cura de Josep Maria Ferrairó Salvador

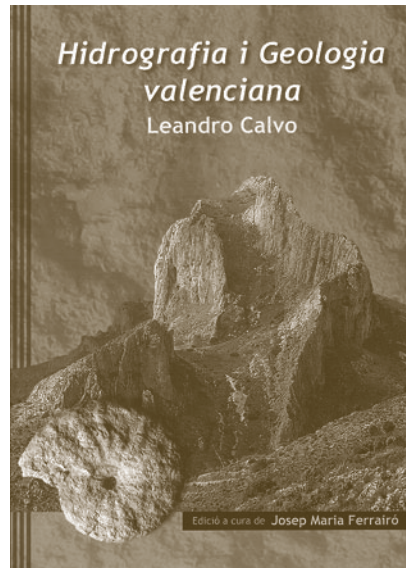
Hidrografia i Geologia valenciana

CEIC Alfons el Vell, Gandia, 2008
496 pàgs.

Coincidint amb la celebració del bicentenari de la fundació de l'Escola Pia de Gandia (1807-2007) ha vist la llum aquest llibre que recupera l'obra de l'escolapi Leandro Calvo (1851-1920), que va destacar per les seues investigacions geològiques. Aquesta publicació ens permet conèixer l'aportació científica de l'escolapi, que va desenvolupar la major part de la seua carrera docent a Gandia, a més de mostrar l'estat de la ciència en el trànsit entre els segles XIX i XX i els intents de fer convergir les teories científiques amb el dogma religiós, ja que el pare Calvo participà en tots els corrents científics del moment i la seua obra contribuí, ni que fos humilment, a la incorporació de la investigació espanyola al paradigma científic occidental. Les indagacions de Leandro Calvo, realitzades amb un suport teòric limitat i amb mitjans tècnics rudimentaris, com bé s'indica a la introducció, han estat un referent per als estudis comarcals del segle XX. Així doncs, l'edició d'aquest recull, que inclou obres de difícil accés o que estan esgotades, se'ns presenta com una tasca necessària i lloable per a difondre l'obra del pare Calvo.

Aquest llibre, edició a cura de Josep Maria Ferrairó, inclou la transcripció d'un

dels primers treballs de l'escolapi, *Un viaje por la montaña*, publicat originalment al setmanari gandià *El Litoral*, i està acompanyat de documentació gràfica actual. En aquesta obra, el pare Calvo fa un repàs geològic de la Safor, però també d'altres llocs com Alcoi, Énguera, Xàtiva o Benigànim, de forma amena i amb un estil epistolar. A continuació apareix el facsimil *Hidrografia subterrànea*, obra cabal de Leandro Calvo publicada el 1908, en què investiga un grapat de conques de rius i barrancs amb uns resultats espectaculars per a l'època i els mitjans amb què comptava. Finalment, en la solapa de la coberta, s'inclou el facsimil del plànol topogràfic de Gandia fet el 1908 per a l'Exposició Regional de València de 1909, ja que el pare Calvo fou, també, un excel·lent topògraf.

El llibre es completa amb un pròleg realitzat per l'editor literari en què s'insereix l'obra i la figura de Leandro Calvo en el seu context històric, amb la qual cosa podem entendre molt millor la importància i transcendència de la tasca científica d'aquest escolapi. En definitiva, una publicació que, amb la missió de recuperar de l'oblit i divulgar aquesta obra pionera en el camp de la geologia i hidrografia, esdevé per se una joia bibliogràfica.

Alfred Boluda Perucho

5